

Sygn. akt I PK 80/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z powództwa P. W.

przeciwko K. [...] Spółce z o.o. w O.

o zadośćuczynienie i ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki pozostające w związku z powstaniem niepełnosprawności powoda jakie mogą ujawnić się w przyszłości,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 stycznia 2016 r.,

skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 20 listopada 2014 r., sygn. akt V Pa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. wyrokiem z dnia 20 listopada 2014 r. oddalił apelację wniesioną przez powoda P. W. od wyroku Sądu Rejonowego w O. z dnia 31 lipca 2014 r., oddalającego jego powództwo przeciwko K. Spółce z o.o. w O. o zadośćuczynienie oraz ustalenie odpowiedzialności pozwanej za skutki pozostające w związku z powstaniem niepełnosprawności na przyszłość.

Powód P. W. wniósł do Sadu Najwyższego skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 20 listopada 2014 r., zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu naruszenie prawa materialnego, to jest art. 445 § 1 k.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na potrzebę wykładni art. 445 § 1 k.c., wywołującego – jego zdaniem – rozbieżności w orzecznictwie sądów, sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie: „czy jednorazowe odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej wypłacane pracownikowi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinno być wzięte pod uwagę przy określaniu wysokości zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną chorobą zawodową, za którą odpowiedzialność ponosi pracodawca, czy też fakt wypłaconego jednorazowego odszkodowania pozostaje bez jakiegokolwiek wpływu na wysokość należnego zadośćuczynienia?”.

W razie uznania przez Sąd Najwyższy, że jednorazowe odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej wypłacane pracownikowi przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinno być wzięte pod uwagę przy określaniu wysokości zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną chorobą zawodową, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w ocenie skarżącego, powinno zaś uzasadniać wystąpienie istotnego zagadnienia prawnego sprowadzającego się do odpowiedzi na pytanie: „czy w sytuacji wzięcia pod uwagę wypłaty jednorazowego odszkodowania z tytułu choroby zawodowej przy określaniu wysokości zadośćuczynienia za krzywdę spowodowaną chorobą zawodową, za którą odpowiedzialność ponosi pracodawca, dopuszczalne jest całkowite wyłączenie wypłaty tego zadośćuczynienia?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wypada również dodać, iż zgodnie z art. 398⁴ § 2 k.p.c., określającym wymogi formalne

skargi kasacyjnej, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Skarga kasacyjna nie jest bowiem (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Wypada również przypomnieć, że w przypadku powoływania się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, w uzasadnieniu wniosku winno zostać sformułowane zagadnienie prawne oraz przedstawione argumenty prawne, które wykażą możliwość różnorodnej oceny zawartego w nim problemu. Zgodnie ze stanowiskiem jednolicie wyrażanym w judykaturze, skarżący ma w tym zakresie obowiązek wywiedzenia i uzasadnienia występującego w sprawie problemu prawnego w sposób zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. pośród wielu postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, niepublikowane; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 296/11, LEX nr 1214580; z dnia 11 czerwca 2013 r., II UK 71/13, LEX nr 1331300). Oznacza to w praktyce, iż zagadnienie prawne musi odpowiadać określonym wymaganiom, a mianowicie: 1) być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1996 r., II UR 5/96, OSNAPiUS 1997 nr 3, poz. 39 i postanowienie z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571), 2) być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, by umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 października 2002 r., III CZP

66/02, LEX nr 57240; z dnia 22 października 2002 r., III CZP 64/02, LEX nr 77033 i z dnia 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08, LEX nr 478179), 3) pozostawać w związku z rozpoznawaną sprawą i 4) dotyczyć zagadnienia budzącego rzeczywiście istotne (a zatem poważne) wątpliwości. Istotność zagadnienia prawnego konkretyzuje się zaś w tym, że w danej sprawie występuje zagadnienie prawne mające znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, czy też z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawa wymaga z kolei od skarżącego określenia, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Ponadto konieczne jest opisanie tych wątpliwości lub rozbieżności, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03, z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07). W przypadku powoływania się na rozbieżności w orzecznictwie konieczne jest także, choćby przykładowe, wskazanie orzeczeń, w których ten sam przepis prawa byłyby odmiennie wykładany.

Należy również podkreślić, iż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, bądź zachodzi konieczność wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów tylko wtedy, kiedy wynik sprawy uzależniony jest od interpretacji przepisów przedstawionych we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2005 r., I PK 98/05,

OSNP 2006 nr 15 - 16, poz. 243, z dnia 29 czerwca 2001 r., I PKN 33/01, OSNP 2003 nr 9, poz. 228). Nie istnieje natomiast potrzeba wykładni przepisów prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP – wkładka z 2003 r. nr 13, poz. 5).

Oceniając wniosek skarżącego przy uwzględnieniu wyżej opisanych kryteriów Sąd Najwyższy stwierdza, że nie spełnia on tych kryteriów.

Przede wszystkim, wątpliwości sformułowane w ocenianym wniosku zostały już wyjaśnione, a wykładnia art. 445 § 1 k.c. w zakresie, którego owe wątpliwości dotyczą, jest już utrwalona w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Oprócz orzeczeń wskazanych przez Sądy obu instancji warto powołać wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2005 r., I PK 253/04 (OSNP 2006 nr 506, poz. 73), w którym wyrażono pogląd prawny, że otrzymane przez poszkodowanego świadczenie z ubezpieczenia społecznego należy także uwzględniać przy ocenie wysokości zadośćuczynienia (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 1969 r., I PR 224/69, OSNCP 1970 nr 6, poz. 111). Przesłanek do takiego uwzględnienia nie ma zaś wtedy, gdy wypłacone z ubezpieczenia społecznego jednorazowe odszkodowanie zostało w całości zużytkowane na pokrycie kosztów wynikłych z uszkodzenia ciała (pokrycie szkody), a przez to w całości uwzględnione przy umniejszeniu należnego odszkodowania. Ponadto wymaga podkreślenia, że pytanie przedstawione przez skarżącego, nazwane przez niego istotnym zagadnieniem prawnym, nie uwzględnia stanu faktycznego sprawy wynikającego z ustaleń dokonanych przez Sądy *meriti*, zgodnie z którymi u skarżącego nie występuje trwały uszczerbek na zdrowiu, a mimo to wcześniej otrzymał on już jednorazowe odszkodowanie za 30% trwałego uszczerbku na zdrowiu. Dlatego właśnie Sąd drugiej instancji ocenił, że dochodzone pozwem zadośćuczynienie skarżącemu nie przysługuje. Uznał bowiem, iż wypłacone mu jednorazowe odszkodowanie w pełni rekompensuje doznaną krzywdę.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy uznał, iż skarżący nie wykazał potrzeby rozpoznania jego skargi kasacyjnej. Dlatego, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

a.s.